

OPONENTSKÝ POSUDEK

Jméno diplomantky:	Daniela Čižmariková
Téma práce:	Zneužití práva na informace
Rozsah práce:	110 314 znaků včetně mezer a poznámek pod textem (dle prohlášení diplomantky ze dne 20. 8. 2024)
Datum odevzdání práce:	20. 8. 2024

1. Aktuálnost (novost) tématu

Zvolené téma diplomové práce je nepochybně aktuální, a to zejména s ohledem na novelu zákona č. 106/1999 Sb., která byla provedena zákonem č. 241/2022 Sb. Předmětná novela vyvolává řadu otázek, které jsou a budou řešeny v aplikační praxi, proto považují za vhodné, že se diplomantka rozhodla tomuto tématu věnovat.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Přestože by se na první pohled mohlo zdát, že jde o zcela praktické téma, není tomu tak a pro jeho zpracování se předpokládají jednak znalosti z teorie práva, a jednak teoretické znalosti ze správního a ústavního práva. Rovněž se předpokládá znalost judikatury, zejména soudů jednajících ve správním soudnictví, která se týká práva na informace.

Pokud jde o použité metody zpracování, autorka se o nich v práci nezmiňuje, což je škoda, nicméně převládají deskripce a analýza a autorka dále provedla vlastní kvantitativní a částečně i kvalitativní výzkum.

3. Formální a systematické členění práce

Kromě úvodu a závěru se diplomová práce člení celkem do pěti kapitol. V první kapitole se autorka věnuje právu na informace obecně, zejména jeho obsahu, historickým souvislostem a právní úpravě. Druhá kapitola je věnována zneužití práva na informace v obecné rovině. V kapitole třetí autorka rozebírá vybranou judikaturu, relevantní k tématu. V kapitole čtvrté představila již zmíněnou novelu zákona o svobodném přístupu k informacím z roku 2022 a její historické a také praktické souvislosti. V páté kapitole se věnuje postupu povinného subjektu z hlediska vybraných procesních situací, včetně obrany proti takovému postupu.

Pokud jde o formální a systematické členění práce, diplomantka postupovala logicky a jednotlivé kapitoly na sebe navazují.

4. Vyjádření k práci

Diplomová práce patří spíše k těm stručnějším (čítá 44 stran vlastního textu), což v tomto případě není vůbec ku škodě, jelikož autorka do práce nezařadila dlouhé obecné pasáže, jako je to v případě závěrečných prací poměrně obvyklé, ale od počátku se zaměřila pouze na své téma, a to oceňuji.

Z diplomové práce je znatelné, že autorka má s tématem praktické zkušenosti, které korektně propojuje s teoretickými závěry. Napříč diplomovou prací autorka vyjadřuje vlastní kritické názory, což lze považovat za přínosné. Rovněž považují za vhodné a přehledné, pokud každá kapitola obsahuje dílčí shrnutí.

Zejména první tři a částečně i čtvrtá kapitola jsou ve většině deskriptivní. Těžištěm práce je kapitola pátá nazvaná *Postup povinného subjektu*, ve které autorka představuje výsledky jejího kvantitativního a zčásti i kvalitativního výzkumu, na který navazuje přílohová část práce. Rád bych na tomto místě vyzdvihl, že autorka přistoupila k vlastnímu výzkumu, díky čemuž má její práce skutečnou přidanou hodnotu.

Diplomantka veškerá získaná data korektně analyzuje a interpretuje. Domnívám se, že kapitola čtvrtá a pátá mají potenciál na publikaci v nějakém odborném periodiku, avšak musely by být za tímto účelem upraveny nejen formálně, ale i obsahově. Diplomová práce obsahuje řadu výrazů a termínů, které se do odborného textu příliš nehodí a jsou spíše hovorové. Rovněž by textu diplomové práci prospělo méně pozitivního hodnocení vlastního textu ze strany autorky. Např. na str. 9 hovoří o výstižnosti vlastního textu: „*Tato část výstižně představila právo na informace jako významné základní právo, které je zakotveno na různých úrovních právního řádu.*“, nebo na str. 44 o úspěšném splnění jejích ambicí: „*Shrnuto, práce úspěšně splnila své ambice a přinesla komplexní a detailní pohled na zvolenou problematiku.*“

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Diplomantka vymezila cíl práce na str. 1 takto: „ <i>nabídnout nejen teoretický rámec, ale také praktický průvodce pro osoby, které se zajímají o problematiku práva na informace a jeho zneužití v rámci českého právního systému.</i> “ Diplomantka stanovený cíl splnila, avšak nepovažuji za vhodné spojovat odbornou kvalifikační práci s praktickým průvodcem, jelikož se jedná o zcela odlišné výstupy.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Dle mého názoru diplomantka prokázala samostatnost při zpracování tématu. Pokud jde o zhodnocení práce z hlediska plagiátorství, dle protokolu o výsledku kontroly diplomová práce vykazuje tyto výsledky: Počet podobných dokumentů: 74 Maximální podobnost: 6 %
Logická stavba práce	Diplomantka postupovala logicky, jednotlivé kapitoly jsou provázány a navazují na sebe.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Diplomantka pracovala převážně s českou literaturou a judikaturou a zahraniční zdroje byly využity minimálně. Diplomantka si však svým výzkumem další zdroje vytvořila, což považuji za vhodné vyzdvihnout.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Autorka se tématu věnovala do hloubky a v tomto směru nelze mít připomínky.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	K formální úpravě nemám zásadní výhrady, pouze není vhodné používat hovorové výrazy, které se napříč prací hojně vyskytují.
Jazyková a stylistická úroveň	Dobrá.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

1) Diplomantka na str. 30 uvádí: „*Povinné subjekty ale často nemají odborný aparát, který by se zabýval pouze žádostmi o informace, a takové, které ho mají, mají pravděpodobně velké množství jiných žádostí k vyřízení či dalších povinností.*“ Diplomantka by se mohla podrobněji vyjádřit k tomu, zda je (často i objektivní) vytíženost správních orgánů (úředních osob) omluvitelným důvodem pro nevyřízení žádosti o poskytnutí informací včas.

2) Na str. 40 diplomantka uvádí, že v některých případech je na místě zkoumat účel žádosti o poskytnutí informací, přestože jeho uvedení nepatří mezi povinné náležitosti takové žádosti. Diplomantka by se mohla podrobněji vyjádřit k tomu, jaké nástroje má správní orgán za tímto účelem k dispozici.

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Diplomovou práci doporučuji k obhajobě.
Navržený klasifikační stupeň	výborně (s výhradou průběhu obhajoby)

V Praze dne 8. 9. 2024

Martin Adamec,
oponent diplomové práce